

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě – pobočka v Olomouci rozhodl samosoudkyní
JUDr. Martinou Radkovou ve věci

žalobce: **M. M.**
bytem X
zastoupený advokátkou Mgr. Monikou Janouškovou
sídlem Zarámí 4077, 760 01 Zlín

proti
žalovanému: **Krajský úřad Zlínského kraje**
sídlem třída Tomáše Bati 21, 761 90 Zlín

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 8. 8. 2022, č. j. X, ve věci přestupku

takto:

- I. Žaloba **se zamítá**.
- II. Žalovanému **se** náhrada nákladů řízení **nepřiznává**.
- III. Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. V projednávaném případě je **jádrem sporu otázka**, jestli byl přestupek žalobci prokázán v souladu se zákonem a jestli šlo při převozu nemocné kočky k veterináře o krajní nouzi.
2. Žalovaný napadeným rozhodnutím zamítl odvolání žalobce a potvrdil rozhodnutí Městského úřadu Vsetín (dále jen „městský úřad“) ze dne 10. 6. 2022, č. j. X, kterým městský úřad uznal žalobce vinným ze spáchání přestupku podle § 125c odst. 1 písm. f) bod 2 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), ve znění účinném ke dni spáchání přestupku (dále jen „ZSP“), a uložil mu pokutu ve výši 8 000 Kč, zákaz řízení všech motorových vozidel na dobu šesti měsíců a náhradu nákladů správního řízení ve výši 1 000 Kč.

3. Přestupku se měl žalobce úmyslně dopustit tím, že dne 11. 1. 2022 v 13:08 hodin v katastru obce Vsetín v místní části Bobrky v blízkosti budovy č. p. 495 na čtyřpruhové komunikaci I/57, ve směru jízdy od obce Jablunka, při řízení motorového vozidla značky Volkswagen Tiguan, registrační značky X, v místě, kde je nejvyšší dovolená rychlost mimo obec stanovena obecnou úpravou provozu na pozemních komunikacích na 90 km/h, jel rychlostí nejméně 143 km/h, tedy že překročil nejvyšší dovolenou rychlost mimo obec nejméně o 53 km/h. Tímto jednáním žalobce porušil § 18 odst. 3 ZSP.
4. **Žalobce v žalobě** namítal, že správní orgány nezjistily dostatečně skutkový stav a provedly nesprávné právní posouzení. Žalobce ve správním řízení žádal ověření laserového rychloměru, neboť si nebyl vědom tak rychlé jízdy. Žalobce namítal splnění podmínek krajní nouze, protože převážel k veterinárnímu ošetření svou kočku. Ta měla ztížené dýchání, křečové záškuby a ležela bezvládně. Dokladem velmi špatného zdravotního stavu kočky byla skutečnost, že jí byla nasazena léčiva, avšak s ohledem na její zdravotní stav byla doporučena téhož dne eutanázie. Kočka byla ošetřena předcházejícího dne 10. 1. 2022, ale následující den došlo k výraznému zhoršení jejího zdravotního stavu. Zvíře velice trpělo a bylo nezbytné ho okamžitě připravit k veterinárnímu lékaři. Žalobce odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu (dále jen „NSS“) č. j. 9 As 76/2010-76. Žalobce navrhoval výsledk veterinární lékařky. Městský úřad ani žalovaný ho však neprovedly a neodůvodnily odmítnutí tohoto důkazu zákonným způsobem. Žalovaný při hodnocení podmínek krajní nouze zaměnil splnění podmínky subsidiarity a proporcionality.
5. **Žalovaný ve vyjádření k žalobě** připomněl, že žalobní námitky se shodují s odvolacemi. Ty žalovaný vypořádal v rozhodnutí o odvolání. Nelze nadřadit život zvířete nad život a zdraví lidí, které žalobce jednoznačně svou velmi rychlou jízdou ohrožoval. Následek, tedy ohrožení bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích a ohrožení života a zdraví lidí je podle názoru žalovaného závažnější než ten, který hrozil – zdraví či ohrožení života zvířete – kočky. Nejednalo se o nijak malé překročení dovolené rychlosti. Žalobce řídil rychlostí nejméně 143 km/h. Ohrožení života a zdraví lidí tak bylo masivní. Žalovaný zdravotní stav kočky nerozporoval. Je s podivem, že žalobce na místě kontroly uvedl pouze „krajní nouze“, aniž by třeba kočku ukázal policistům či argumentoval více pro svoji obhajobu. Výsledek veterinářky byl nadbytečný. Lichá je námitka žalobce, že se správní orgány nevěnovaly jeho návrhu na řádné prověření užití laserového rychloměru. Městský úřad se kvalitě a validitě měření a měřicího přístroje věnoval na straně 3-5 svého rozhodnutí a žalovaný v odst. 13-28 rozhodnutí o odvolání. Jakékoliv vady měření či měřiče vyloučil. Žalobce vznesl jen spoustu vágních a nic neříkajících obecných námitek k měření, aniž jakkoliv definoval, v čem vady spatřuje (mimo námitku slip efektu, který vyloučil již městský úřad). Žalovaný nicméně řádně a konkrétně posoudil jak kvalitu přístroje, tak validitu výstupů měření, přičemž neshledal žádné vady. Žalobce překročil nejvyšší dovolenou rychlost i pro dálnici. Skutkový stav byl zjištěn v souladu s § 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění účinném ke dni vydání napadeného rozhodnutí (dále jen „správní řád“).
6. **Žalobce v replice** namítl, že v daném případě šlo o domácího mazlíčka. Zvíře není věc. Živé zvíře má zvláštní význam a hodnotu již jako smysly nadaný živý tvor (§ 494 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník).
7. **Soud přezkoumal** napadené rozhodnutí podle § 65 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále „s. ř. s.“), v mezích žalobních bodů

a při přezkoumání rozhodnutí soud vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalovaného (§ 75 odst. 1 a 2 s. ř. s.).

8. **Městský úřad v rozhodnutí o přestupku** ze dne 8. 6. 2022 k námitce krajní nouze uvážil, že v posuzované věci nešlo o jednání v krajní nouzi. Městský úřad porovnával proporcionalitu následků. Nebezpečí musí hrozit zájmu chráněnému zákonem. Žalobce své tvrzení doložil lékařskou dokumentací o ošetření kočky v den přestupku, ale i den předchozí. Žalobce přestupkovým jednáním neodvracel nebezpečí, které by nebylo možno v dané situaci odvrátit jinak a nebezpečí nehrozilo přímo, bezprostředně. Převoz zvířete ve vážném stavu k lékařskému vyšetření není důvod k nedodržení pravidel silničního provozu.
9. **Žalobce v odvolání** obdobně jako v žalobě namítal, že převážel vážně nemocné zvíře, které vyžadovalo okamžitou veterinární péči, protože se nacházelo ve stavu bezprostředně ohrožujícím život. K tomu žalobce doložil lékařskou zprávu ze dne 20. 4. 2022, kterou vystavila veterinářka MVDr. K. K. Podle této zprávy právě dne 11. 1. 2022 ve 13.45 hodin došlo k poskytnutí veterinární péče kočce Č. ve vlastnictví žalobce. Zvíře se projevovalo mimo jiné ztíženým dýcháním, křečovými záškuby a bezvládně leželo. Dokladem velmi špatného zdravotního stavu zvířete byla rovněž skutečnost, že mu byla nasazena léčiva, avšak s ohledem na jeho zdravotní stav byla téhož dne doporučena eutanázie. Ačkoliv bylo zvíře dne 10. 1. 2022 veterinárně ošetřeno, i po nasazení léčby a následujícího dne 11. 1. 2022 došlo k výraznému zhoršení zdravotního stavu zvířete. Pro zvířata neexistuje možnost okamžitého rychlého převozu do veterinárního zařízení, a proto je zvíře závislé na neodkladné péči a na rychlé pomoci člověka. Zvíře bylo v době převozu naprosto apatické, pouze leželo, velmi těžce dýchalo a mělo velmi silné křeče po celém těle (viz lékařská zpráva o křečových záškubech). Je nesporné, že zvíře velmi trpělo, mělo problémy s dýcháním, silné křeče, a proto bylo nezbytné neprodleně ho přepravit k veterinárnímu lékaři. Správní orgán situaci bagatelizoval a neuvedl žádnou myšlenkovou úvahu k posouzení naplnění zákonných podmínek krajní nouze. Městský úřad uvedl, že nebezpečí zvířeti nehrozilo přímo, bezprostředně. Tento závěr nemá oporu v provedeném dokazování, naopak je s ním v přímém rozporu. Zvíře přitom bylo v tak špatném zdravotním stavu, že se v době převozu k veterinářce nacházelo v bezprostředním nebezpečí smrti. NSS konstatoval okolnost vylučující protiprávnost v případě převozu z důvodu ochrany zvířete ve vážném zdravotním stavu a zajištění neodkladné veterinární péče (rozsudek NSS č. j. 9 As 76/2010-76). Další námitky žalobce směřovaly k technickému provedení měření rychlosti a společenské škodlivosti protiprávního jednání žalobce.
10. **Žalovaný v rozhodnutí o odvolání** zdůraznil v bodech 29 až 34, že žalobce uvedl do tiskopisu oznámení přestupku „krajní nouze“, aniž tento argument jakkoliv konkretizoval. Ani v úředním záznamu policisté o argumentaci žalobce o krajní nouzi nehovoří. Bylo by přece lidsky přirozené hned na místě kontroly sdělit policistům, že důvodem překročení rychlosti bylo převážené zvíře, jehož zdravotní stav žalobce vyhodnotil jako kritický. To však žalobce neučinil a neuvedl svoje důvody ani v tiskopise. Dokonce ani v podaném odporu zmocněnec nebo žalobce nejen nehovoří o krajní nouzi, ale ani nijak jednání žalobce neodůvodňují, což by se zdálo být logickým krokem, stejně jako při seznámení s podklady pro vydání rozhodnutí dne 1. 4. 2022. První zmínka o převozu nemocného „zvířete“ (že se mělo jednat o kočku lze dovodit až z jednoduché dokumentace veterinární lékařky ze dne 24. 4. 2022) se objevuje ve vyjádření k podkladům rozhodnutí v bodě VII. ze dne 11. 4. 2022, a to velmi stručně.

11. Okolnost vylučující odpovědnost ve formě krajní nouze vyžaduje splnění dvou podmínek současně. Jde o odvracení nebezpečí, které hrozí přímo hrozícímu zájmu chráněnému zákonem. Dalšími podmínkami jsou subsidiarita (aby jednáním nebyl způsoben zřejmě stejně závažný následek než ten, který hrozil) a proporcionalita (nebezpečí není možné v dané situaci odvrátit jinak). Všechny podmínky musí být splněny současně. Městský úřad posuzoval hlavně proporcionalitu. Podle jeho názoru nebyla splněna podmínka, že nebezpečí nebylo možné odvrátit jinak. Konstatoval, že kočka byla na ošetření předchozího dne a nebezpečí, tedy zdravotní stav kočky, nehrozilo přímo, bezprostředně. S tím žalovaný souhlasil. Pokud zvíře bylo na ošetření předchozího dne a lékař konstatoval, že jeho zdravotní stav dovoluje transport do místa bydliště, tedy ze Vsetína do Jablůnky, byly aplikovány léky a doporučena další léčba, nelze život ohrožující stav kočky dovozovat. Pokud by na tom kočka byla tak špatně, že hrozilo zhoršení zdravotního stavu, mohl ji žalobce ponechat v péči veterináře.
12. Co se týče samotného transportu zvířete dne 11. 1. 2022 (v den přestupku), zbytečný spěch žalobce pro zvíře nic nezískal. Tzv. čtyřpruh silnice č. I/57 ve směru od Jablůnky na Vsetín má délku asi 2 km, počítáno od nájezdu z Jablůnky po konec čtyřpruhové komunikace (po místo měření asi 1,5 km). Při rychlosti 90 km/h, která je dovolená, ujede vozidlo tuto vzdálenost za jednu minutu a 20 sekund ($90 \text{ km/h} = 25 \text{ m/s}$; $2000 \text{ m} : 25 \text{ m/s} = 80 \text{ sekund}$), přičemž při rychlosti 140 km/h vozidlo stejnou vzdálenost ujede za 51 sekund. Zbytečně riskantní jízdou by žalobce tak získal asi půl minuty, přičemž mnohem víc času pak strávil jednáním s policisty poté, co byl zastaven pro rychlou jízdu.
13. Je s podivem, že už na místě kontroly žalobce neseznámil policisty se svou svízelnou situací a třeba je nepožádal o pomoc. Místo toho strpěl celou policejní kontrolu a pak pokračoval v jízdě k veterináře. Městský úřad neposuzoval subsidiaritu, tedy nezkoumal, zda protiprávním jednáním žalobce nebyl způsoben stejně závažný následek jako ten, který hrozil. Žalobce odvracel nebezpečí zájmu chráněného zákonem, tedy ochranu zdraví či života své kočky, a ohrozil přitom jiný zájem chráněný zákonem, tedy bezpečnost silničního provozu, ochranu majetku, zdraví, a především života účastníků silničního provozu. Zde žalobce nadřadil zájem na zdraví a životě svého zvířete nad zájem na ochraně života a zdraví lidí.
14. Není pochyb o tom, že překročením dovolené rychlosti o více než 58 % přímo tento zájem ohrožoval. Žalobce se pohyboval po silnici první třídy v úterý těsně po poledni, kdy je na této dopravní tepně silný provoz. Brzdná dráha vozidla na suchém asfaltu i při rychlosti 90 km/h je asi 71 m a při rychlosti 130 km/h pak 132 m. Tyto údaje jsou veřejně přístupné na stránkách www.besip.cz (stránka Tematické stránky – Zásady bezpečné jízdy v autě – Spěchej pomalu) a jasně demonstrují, že při rychlosti, jakou žalobce jel, je brzdná dráha dvojnásobná proti brzdě dráze při rychlosti 90 km/h. Obecně lze konstatovat, že žalobce zcela jistě nesplnil podmínku subsidiarity a tím je aplikace krajní nouze vyloučena. Městský úřad jasně vyloučil v rozhodnutí o přestupku, že by došlo k vadám měření a zcela také vyloučil tvrzení žalobce, že jednal v krajní nouzi.
15. Soud dospěl k závěru, že žaloba **není** důvodná.
16. Jako nedůvodnou shledal soud námitku, že **jednal v krajní nouzi**.
17. Podle § 24 odst. 1 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění účinném ke dni spáchání přestupku (dále jen „ZOP“) „*čin jinak trestný jako přestupek*“

není přestupkem, jestliže jím někdo odvrací nebezpečí přímo hrozící zájmu chráněnému zákonem.“

18. Podle § 24 odst. 2 ZOP „*nejde o krajní nouzi, jestliže toto nebezpečí bylo možno za daných okolností odvrátit jinak nebo následek tímto odvracením způsobený je zřejmě stejně závažný nebo ještě závažnější než ten, který hrozil, anebo byl-li ten, komu nebezpečí hrozilo, povinen je snášet.*“
19. Obecně platí, že krajní nouze je okolnost vylučující odpovědnost obviněného za přestupek. Krajní nouze vyviní obviněného ze spáchání přestupku. Beztrestnost jednání v krajní nouzi představuje výjimku z odpovědnosti. Musí být šetřeno její podstaty a smyslu (srov. rozsudek NSS č. j. 8 As 380/2018-31). O stav krajní nouze se jedná tehdy, kdy je možné ochránit zájem chráněný právním řádem jen tím, že se obětuje jiný právem chráněný zájem (princip menšího zla, právo na sebezáchovu, morální nutnost apod.). Krajní nouze snižuje společenskou škodlivost. Jednou ze základních podmínek krajní nouze je stav nebezpečí přímo hrozícímu zájmu chráněnému zákonem. Může jít o zájmy individuální, skupinové nebo zájmy společnosti a státu. Nebezpečí musí hrozit přímo a bezprostředně. Podmínkou krajní nouze je, že nebezpečí nejde odvrátit jinak (princip subsidiarity) a následek způsobený odvracením nebezpečí nesmí být stejně závažný nebo závažnější než ten, který hrozil (podmínka proporcionality). V krajní nouzi nemůže jednat osoba, která je povinna nebezpečí snášet jako například voják, hasič, policista, lékař a další. Konečně nejde o krajní nouzi, když zákon umožňuje kolizi dvou zájmů řešit jinak (srov. Prášková, Helena: Základy odpovědnosti za správní delikty. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2013, s. 342 a násl.).
20. ZOP mimo zákonný předpoklad odvracení nebezpečí přímo hrozící zájmu chráněnému zákonem stanoví pro aplikaci institutu krajní nouze i další podmínky, a to subsidiaritu a proporcionalitu. Výše uvedené zákonné předpoklady musí být naplněny kumulativně, chybí-li jeden z nich, nelze institut krajní nouze aplikovat (srov. rozsudek NSS č. j. 5 As 72/2009-50).
21. Jak zdůraznil, NSS v rozsudku č. j. 7 As 17/2005-98, nebezpečí musí hrozit přímo, bezprostředně, nesmí již pominout a nesmí také hrozit teprve v nikoli bezprostřední budoucnosti.
22. Pro úplnost k obecnému pojetí institutu krajní nouze soud upozorňuje na rozsudek NSS č. j. 7 As 64/2016-43, podle kterého překročení dovolené rychlosti z důvodu zdravotního stavu se připouští „*pouze tehdy, když se nemocný např. nachází na odlehlém místě, kde není signál mobilního telefonu, kde není možnost přivolat lékařskou službu jinak, např. prostřednictvím obyvatel v přilehlých budovách, nebo tehdy, když se zdravotnická záchranná služba díky odlehlosti nemůže na místo dostat včas, popř. se jedná o újmu na zdraví život bezprostředně ohrožující (tepenné krvácení, kdy by rychlá záchranná služba nemohla na místo včas dorazit apod.)*“.
23. V posuzované věci je třeba zdůraznit, že vůbec nebylo prokázáno, že by žalobce kočku ve změřeném vozidle vezl. Žalobce své tvrzení o převozu kočky v ohrožení jejího života a zdraví věrohodně ani netvrdil a tím spíše neprokázal. Pokud správní orgány tvrdily, že o krajní nouzi nešlo, důkazní břemeno přešlo na žalobce a bylo na něm, aby prokázal, že při spáchání shora popsáného přestupku jednal v krajní nouzi.
24. Žalobce napsal do ručně vypsáného oznámení přestupku slova „krajní nouze“ a nijak toto své vyjádření neupřesnil ani písemně a podle úředního záznamu Policie ČR ani ústně. Ostatně to žalobce ani netvrdil. Až do vydání tohoto rozsudku žalobce nevysvětlil, proč po

zastavení vozidla a při silniční kontrole nenaléhal na policejní hlídku a nijak se nezmínil, že spěchá k veterinářce, že veze živé zvíře, o jehož život má důvodné obavy, že byl již den předtím na vyšetření a že jeho stav se zhoršil.

25. Žalobce mohl být jistě zaskočen po poučení policisty, že přestupek byl natolik závažný, že ho nelze vyřešit na místě a že věc bude postoupena do nezkráceného správního řízení městskému úřadu. Žalobce si musel být vědom, že po nabytí právní moci meritorního rozhodnutí pozbude řidičské oprávnění. Důvody k tomu, že žalobce policistům nic neřekl, mohou být různé. Dají se však později vysvětlit. To však žalobce dosud překvapivě neučinil.
26. To, že žalobce na svou obhajobu neřekl policistům nic, je sice možné a žalobci nemůže jít k tíži při určení viny. Platí zásada zákazu sebeobviňování. Důvěryhodnost obhajoby žalobce však již zůstane značně oslabena. Pokud obviněný z přestupku včas po zahájení správního řízení svoje jednání neobjasní, věrohodnost obhajoby ještě sníží.
27. To byl právě případ žalobce. Ať je skutkový stav jakýkoli, správní orgány a soudy jsou povinny přihlídnout ke všem okolnostem věci (§ 2 odst. 4 správního řádu), včetně způsobu obhajoby. Žalobce spáchal přestupek dne 11. 1. 2022 a začal se hájit až poté, co jeho advokátka nahlédla do správního spisu dne 1. 4. 2022. Žalobce, resp. jeho advokátka neuvedli žádné důvody ani do odporu proti příkazu městského úřadu ze dne 23. 2. 2022, podali ho blanketní. První stručné vysvětlení námítky o krajní nouzi žalobce uvedl až do vyjádření ze dne 11. 4. 2022, tedy tři měsíce po spáchání přestupku, a to po uvedení celé řady námitek ke způsobu měření rychlosti. Žalobce navíc ve správním řízení ani v soudním řízení správním neprokázal, že kočka přišla o život, že její stav byl natolik vážný, že byla na životě skutečně ohrožena. Žalobce sice zaslal městskému úřadu zprávu veterinářky se záznamem ze dne 10. 1. 2022 a 11. 1. 2022 s popisem zdravotního stavu kočky, její medikaci a doporučení eutanázie, nic víc však později netvrdil a nedoložil.
28. Kritický tak byl okamžik silniční kontroly, kdy žalobce důvod tvrzené krajní nouze nesdělil. V dalším období byly nejvýznamnější první dny a týdny správního řízení, kdy žalobce opět k důvodu krajní nouze neuvedl vůbec nic. Soud proto souhlasí s žalovaným, že o krajní nouzi se nejednalo. Především nebylo postaveno najisto, že žalobce kočku Č. v době spáchání projednaného přestupku převážel a že šlo konkrétně o kočku, kterou ošetřila veterinářka a ne jinou.
29. Pochybnosti do tvrzení žalobce vnáší další skutečnosti. Žalobce spáchal přestupek ve Vsetíně v místní části Bobrky. Podle správního spisu žalobce jel ve směru od Jablunky, kde má trvalé bydliště, do města Vsetín. Sídlo veterinářky je však v Hošťálkové, tedy opačným směrem. Žalobce nevysvětlil rozpor svých tvrzení se zjištěným skutkovým stavem.
30. Aby se mohl žalobce vyvinut z protiprávního jednání, musel by věrohodně tvrdit a prokázat důvod krajní nouze. Věrohodnosti obhajoby ubírá načasování a její konkrétní obsah. Své námítky nepochybně žalobce mohl uplatnit již v řízení před městským úřadem. Jak opakovaně zdůrazňuje NSS, je „obecně vhodné, aby stěžovatel neuchovával paletu námitek proti přestupkovému rozhodnutí na pozdější dobu, ale uplatnil je již v prvním stupni přestupkového řízení. Jinak se stěžovatel zbytečně připraví o posouzení námitek v obou instancích správního řízení. Navíc se může teprve ex post podaná obrana o chybách měření jevit dle kontextu věci i jako účelová“ (srov. rozsudek NSS č. j. 1 As 83/2013-60).
31. Koncentrace řízení u správního trestání neplatí. Žalobce může uplatňovat nové skutečnosti a navrhopvat nové důkazy v pozdější fázi řízení. Avšak pokud žalobce uplatnil nejen celou

„*paletu námitek*“, ale dokonce všechny námitky až ve vyjádření tři měsíce po spáchání přestupku, neodpovídá takový postup žalobce základnímu smyslu a účelu správního řízení, kdy je namístě, aby se vyjádřil v jeho rané fázi, nejlépe hned při silniční kontrole. Žalobcem zvolený způsob obrany, a to zejména v souvislosti se zpochybněním skutkového stavu věci, včetně způsobu zvolené obrany v přestupkovém řízení, se jeví jako účelový, obstrukčního charakteru. Pokud by si žalobce byl krajní nouzí v popsaném případě jistý, nemusel by vznášet celou řadu obecných námitek k technickému provedení měření rychlosti vozidla. Žalobce měl jistě motivaci bránit se rozhodnutí, o kterém věděl, že povede k odnětí řidičského oprávnění. Z výpisu z evidenční karty žalobce jakožto řidiče se totiž podává, že žalobce měl ke dni 23. 2. 2022 v kartě dvanáct záznamů přestupků, které se do evidence zapisují, z toho všechny se týkaly překročení nejvyšší dovolené rychlosti a tři nebyly starší tři let. Žalobce měl v kartě řidiče zaznamenaný zákaz řízení motorových vozidel na dobu šesti měsíců ode dne 28. 3. 2007. Proto si byl dobře vědom následků tak značného překročení nejvyšší dovolené rychlosti a měl motiv vyhnout se postihu.

32. Protože nebyla prokázána základní podmínka krajní nouze, a to převoz ohrožené kočky, je nadbytečné zabývat se ostatními podmínkami krajní nouze, zejména tím, jestli kočku mohl k veterinárnímu ošetření odvézt někdo jiný, jestli musela být kočka převezena právě k veterináře do Hošťálkové, jestli po předchozím ošetření nemohl učinit konkrétní opatření na telefonické doporučení veterinářky někdo jiný a podobně (princip proporcionality).
33. Přesto lze dodat, že ve správním řízení ani v soudním řízení správním nebyly prokázány další podmínky krajní nouze. Z argumentace žalobce nevyplývalo, proč musel jet rychlostí vyšší než dovolenou (srov. obdobně rozsudek NSS č. j. 5 As 97/2008-73). Jak vypočítal žalovaný v rozhodnutí o odvolání, značná míra překročení nejvyšší dovolené rychlosti zrychlila jen nepatrně dojezd do tvrzeného cíle. Naopak, silniční kontrola, při které žalobce ani nevysvětlil, že spěchá k veterináře s vážně nemocnou kočkou, dojezd zpomalila výrazně.
34. Na základě tvrzení žalobce a skutkových zjištění nebylo možné dospět k závěru, že nebezpečí hrozilo kočce Č. přímo bezprostředně. Žalobce tvrdil, že těžko dýchala, apaticky ležela a měla záškuby. Pokud by ji policistům při silniční kontrole ukázal, mohli i policisté posoudit, zda tyto příznaky vykazuje. Pokud byl stav kočky natolik vážný, že hrozila eutanázie, mohl být stav kočky seznatelný pouhým okem a nemuselo být třeba odborného posouzení. Princip subsidiarity krajní nouze tak nebyl prokázán.
35. Obdobně rozhodovaly NSS v rozsudku č. j. 7 As 264/2021-46 (spěchal za sousedkou, která si zabouchla klíče a uvnitř zůstalo velmi malé dítě, přitom měl pozastavené řidičské oprávnění na základě exekučního příkazu a situaci vyřešila dcera sousedky; žalobce při zjištění přestupku volal nejdříve advokátovi) nebo č. j. 2 As 225/2022-39, bod 12, kterým NSS zamítl kasační stížnost proti rozsudku Krajského soudu v Českých Budějovicích č. j. 55 A 4/2022-42 (převoz manželky do nemocnice z důvodu akutní bolesti břicha) anebo Krajský soud v Brně v rozsudku č. j. 22 A 57/2022-61 (jízda pro léky pro dítě s alergickou reakcí, rozdíl při dodržení rychlostního limit by byl asi čtyři minuty).
36. Neopodstatněná je námitka **opomenutých důkazů**.
37. Takzvané opomenuté důkazy, tj. důkazy, o nichž v řízení nebylo soudem nebo správním orgánem přes návrh účastníků rozhodnuto, případně důkazy, jimiž se soud při postupu podle zásady volného hodnocení důkazů přes návrh účastníků vůbec nezabýval, téměř vždy

založí nejen nepřezkoumatelnost vydaného rozhodnutí, ale současně též jeho protiústavnost [čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod; k tomu srov. nález sp. zn. III. ÚS 61/94 (N 10/3 SbNU 51) či rozsudek NSS č. j. 1 Afs 76/2009-56, body 31 a 32, nebo rozsudek NSS č. j. 9 Azs 15/2008-108]. Jde tedy o procesní situace, v nichž bylo účastníky řízení navrženo provedení konkrétního důkazu, přičemž návrh na toto provedení byl soudem či správním orgánem bez věcně adekvátního odůvodnění zamítnut, eventuálně zcela opomenut. To znamená, že ve vlastních rozhodovacích důvodech o zamítnutí návrhu na provedení důkazu nebyla zmínka buď vůbec žádná, či toliko okrajová a obecná, neodpovídající povaze a závažnosti věci [srov. např. nález sp. zn. I. ÚS 2343/08 (N 67/52 SbNU 663)].

38. Podle judikatury Ústavního soudu (srov. kupř. rozhodnutí sp. zn. IV. ÚS 714/13, sp. zn. III. ÚS 359/05, sp. zn. I. ÚS 733/01, sp. zn. III. ÚS 569/03, sp. zn. IV. ÚS 570/03, a sp. zn. II. ÚS 418/03) lze neakceptování důkazního návrhu účastníka řízení z hlediska věcného obsahu odůvodnění založit pouze třemi důvody. Prvním je argument, podle něhož tvrzená skutečnost, k jejímuž ověření nebo vyvrácení je navrhován důkaz, nemá relevantní souvislost s předmětem řízení. Druhým je argument, podle kterého důkaz není způsobilý ověřit ani vyvrátit tvrzenou skutečnost čili ve vazbě na toto tvrzení nedisponuje vypovídací potencí. Konečně třetím je nadbytečnost důkazu, tj. argument, podle něhož určité tvrzení, k jehož ověření nebo vyvrácení je důkaz navrhován, bylo již v dosavadním řízení bez důvodných pochybností (s praktickou jistotou) ověřeno nebo vyvráceno.
39. Žalobce navrhoval ve správním řízení k důkazu výslech veterinářky a správní orgány ho neprovedly. Soud se ztotožnil se závěrem žalovaného, že zdravotní stav kočky Č. tak, jak byl popsán ve zprávě veterinářky, nikdo nezpochybnil, a proto byl výslech veterinářky nadbytečný. Žalobce kočku policejní hlídce při silniční kontrole ani nikomu jinému těsně po spáchání přestupku neukázal a ani při silniční kontrole netvrdil, že ji veze, proč a kam.
40. Žalobce v žalobě namítl „z procesní opatrnosti **absenci řádného přezkumu řádného užití laserového měřiče.**“ Nic víc k této námitce neuvedl, i když byl zastoupen advokátkou. Taková žalobní námitka nesplňuje náležitosti žalobního bodu podle § 71 odst. 1 písm. d) s. ř. s., podle kterého *„žalobní body, z nichž musí být patrné, z jakých skutkových a právních důvodů považuje žalobce napadené výroky rozhodnutí za nezákonné nebo nicotné“*.
41. Smyslem uvedení žalobních bodů [§ 71 odst. 1 písm. d) s. ř. s.] je jednoznačné ustavení rámce požadovaného soudního přezkumu ve lhůtě zákonem stanovené k podání žaloby. Zákonný požadavek je proto naplněn i jen zcela obecným a stručným – nicméně srozumitelným a jednoznačným – vymezením skutkových i právních důvodů tvrzené nezákonnosti nebo procesních vad správního aktu tak, aby bylo zřejmé, v jaké části a z jakých hledisek se má soud věci zabývat (srov. rozsudek rozšířeného senátu NSS č. j. 4 As 3/2008-78).
42. Z uvedeného je přesto zjevné, se kterými závěry žalobce nesouhlasil a měl na ně opačný názor. Ostatně, žalovaný ve vyjádření k žalobě na žalobu odpovídajícím způsobem reagoval. Proto soud již nevyzýval žalobce k dalšímu doplnění žaloby, žaloba žalobní body obsahuje, byť stručné, ale konkrétní. Tyto žalobní body jsou z hlediska § 71 odst. 1 písm. d) s. ř. s. na hranici projednatelnosti a soud je proto posuzoval podle zásady *in dubio mitius* (v pochybnostech mírněji), aby se nedopustil přepjatého formalismu a neodmítl zcela žalobci přístup k soudu. Na druhou stranu, žalobce je sám odpovědný za rozsah přezkumu napadeného rozhodnutí. Navíc byl zastoupen advokátkou, která však do dne vydání rozsudku žalobu vůbec nijak nedoplnila. Doplnění mohla advokátka učinit kdykoliv,

rozšíření včasných žalobních bodů není vázáno na lhůtu podle § 71 odst. 2 s. ř. s. Advokátku si žalobce vybral sám.

43. Míra precizace žalobních bodů do značné míry předurčuje, jaké právní ochrany se žalobci u soudu dostane. Čím je žalobní bod obecnější, tím obecněji k němu správní soud přistoupí a posoudí ho. Není namístě, aby soud za žalobce spekulativně domýšlel další argumenty či vybíral z reality skutečnosti, které žalobu podporují. Takovým postupem by přestal být nestranným rozhodčím sporu, ale přebíral by funkci advokáta žalobce (srov. rozsudek rozšířeného senátu NSS č. j. 4 As 3/2008-78, č. 2162/2011 Sb. NSS). Obsah a kvalita žaloby tak v podstatě předurčují obsah a kvalitu rozhodnutí soudu (rozsudek NSS č. j. 7 Afs 104/2004-54). Při úvahách soudu o tom, zda se jedná či nejedná o řádně formulovaný žalobní bod, případně zda žaloba vůbec nějaký dostatečně individualizovaný žalobní bod obsahuje, je nutno respektovat princip materiálního právního státu, a především samotné poslání správního soudnictví a neuchylovat se k přepjatému formalismu. Nepřiměřeně přísný výklad náležitostí správní žaloby podle § 71 odst. 1 s. ř. s. by mohl představovat porušení čl. 4 odst. 4 Listiny základních práv a svobod a v důsledku toho i nepřípustný zásah do práva na soudní ochranu proti rozhodnutí orgánů veřejné správy dle čl. 36 odst. 2 Listiny (viz nálezy Ústavního soudu sp. zn. IV. ÚS 484/99). Soud může při posuzování náležité formulace žalobních bodů do jisté míry zohlednit rovněž předmět předcházejícího správního řízení (srov. Blažek, T., Jirásek, J., Molek, P., Pospíšil, P., Sochorová, V., Šebek, P.: Soudní řád správní – online komentář. 3. aktualizace. Praha: C. H. Beck, 2016, k § 71 s. ř. s.).
44. K obecným námitkám (zejména námitky diskriminace, porušení základních práv a svobod) soud konstatuje, že podle setrvalé judikatury správních soudů jsou jak správní orgány, tak soudy povinny vypořádat se s konkrétními námitkami, s námitkami konkrétního porušení právních předpisů, nesprávného výpočtu, konkrétních důvodů nesprávného zjištění skutkového stavu (srov. rozsudky NSS č. j. 8 As 13/2007-100, č. j. 3 Azs 18/2004-37 nebo č. j. 4 As 3/2008-78). Krajský soud nemusí hledat způsob pro alternativní a originální vyjádření závěrů, které již přesvědčivě vyslovily správní orgány (podobně srov. rozsudek NSS č. j. 6 As 54/2013-128).
45. Soud neshledal jako důvodnou námitku, že nebyl **zjištěn skutkový stav** tak, aby o něm nebyly důvodné pochybnosti, jak požaduje § 3 správního řádu.
46. V posuzované věci Policie ČR změřila rychlost vozidla žalobce silničním laserovým rychloměrem LaserCam4, který byl podle ověřovacího listu ve správním spise ověřen dne 29. 9. 2021. V době spáchání přestupku byl tedy platný. Měření rychlosti vozidla proběhlo automaticky, bez zásahu lidského činitele. To prokazuje záznam o přestupku z rychloměru, kde je vozidlo žalobce umístěno uprostřed obrázku a je jasně viditelné i s registrační značkou. Žalobce byl hlídkou Policie ČR zastaven a do záznamu o přestupku se podepsal. Jeho podpis je shodný jako na dalších písemnostech ve správním a soudním spisu. Policie ČR o přestupku sepsala úřední záznam. Žalobce měl opakovaně možnost se k věci ve správním řízení vyjádřit, čehož opakovaně využil. Městský úřad i žalovaný se k námitkám žalobce vyjádřili. Dokazování proběhlo v souladu se správním řádem a napadené rozhodnutí je přezkoumatelné. Pokud by došlo k chybě při měření rychlosti, nemělo by to za následek nepřesný výsledek měření, ale ke změření rychlosti by vůbec nedošlo a na displeji přístroje by se objevila zpráva o chybě měření (srov. rozsudek NSS č. j. 3 As 82/2012-27).
47. Soud považoval s ohledem na žalobní námitky po ukončení dokazování soudem skutkový stav zjištěný do takové míry, že další dokazování bylo nadbytečné.

48. Nedůvodná byla i námitka, že správní orgány měly vyhovět žalobcově návrhu na **ověření rychloměru**, protože žalobce si nebyl vědom tak vysoké rychlosti.
49. Žalobce si v posuzované věci musel být vědom značného překročení nejvyšší dovolené rychlosti, tedy míry překročení limitu. Žalobce coby držitel čtyřicetiletého řidičského oprávnění musel vědět, že v daném úseku komunikace je nejvyšší dovolená rychlost 90 km/h (§ 18 odst. 3 zákona o silničním provozu). Na tachometru (rychloměru) ve vozidle musel žalobce vidět, jakou rychlostí jede. Žalobce jako řidič byl povinen svůj rychloměr sledovat. Podle § 3 odst. 2 ZSP *řídít vozidlo nebo jet na zvířeti může pouze osoba, která je dostatečně tělesně a duševně způsobilá k řízení vozidla nebo jízdě na zvířeti a v potřebném rozsahu ovládá řízení vozidla nebo jízdu na zvířeti a předpisy o provozu na pozemních komunikacích*. Ostatně, podle rozsudku NSS č. j. 1 As 73/2009-78, řidič vozidla je v zásadě odpovědný za spáchání přestupku (spočívajícího v překročení nejvyšší dovolené rychlosti), i tehdy, pokud k překročení maximální povolené rychlosti dojde za situace, kdy ve vozidle nefunguje rychloměr.
50. Žalobce v odporu proti příkazu žádal o doplnění dokazování návodem k obsluze rychloměru. Žalovaný však v rozhodnutí o odvolání s bohatými důkazy na judikaturu podrobně zdůvodnil, proč nebylo další dokazování zapotřebí. Žalovaný především poukázal na podrobné zdůvodnění měření rychlosti v rozhodnutí městského úřadu, který detailně popsal záznam z rychloměru, ověřovací list a oznámení přestupku. Městský úřad vysvětlil, že každý rychloměr odpovídá zákonu č. 505/1990 Sb., o metrologii, je pravidelně ověřován a má typové schválení. Z fotografie z rychloměru plyne, že vozidlo bylo správně zaměřeno a měření je průkazné. Průsečík zaměřovacího kříže je na vozidle. Slip efekt při měření vyloučilo automatické měření, které při existenci chyby měření neprovede a snímek nepořídí, což potvrdily opakovaně citované rozsudky správních soudů. I pokud by nebyl dodržen návod k obsluze, měření by neproběhlo. Dopravní policisté jsou k měření proškoleni a nastavují rychloměry v souladu s návodem k obsluze. Navíc žalobce kolem policistů vysokou rychlostí projel, ti ho viděli a ihned následovali a dostihli. Klíčovým důkazem byl záznam z rychloměru, byl však doplněn podklady rozhodnutí – oznámením přestupku a úředním záznamem policistů. Při silniční kontrole žalobce nic ke změření rychlosti nenamítal.
51. Žalobce žádnou konkrétní námitku proti správnosti měření nevznesl, a to ani ve správním řízení, ani v soudním řízení správním. Žalobce přenesené důkazní břemeno neunesl.
52. Správní orgány zjistily skutkový stav v souladu se závěry usnesení rozšířeného senátu č. j. 5 As 126/2011-68, č. 3014/2014 Sb. NSS. Rozšířený senát judikoval, že správní orgán je povinen postupovat v řízení o přestupku tak, aby byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu potřebném pro rozhodnutí o přestupku (§ 3 správního řádu).
53. Žalobce vnášel do zjištěného skutkového stavu pochybnosti, které však v kontextu celé věci soud nevyhodnotil jako důvodné ve smyslu § 3 správního řádu. Žalobce vznesením shora uvedených námitek na sebe přenesl důkazní břemeno, které však neunesl. Podstatné je to, že námitky žalobce nebyly nepřesvědčivé a to, že je vůbec věrohodně neprokázal, ani nenavrhl takové důkazy, které by významně narušily jistotu ve stávajícím zjištění skutkového stavu nebo navodily důvodné pochybnosti (k přenesení důkazního břemene srov. rozsudek NSS č. j. 1 As 45/2013-37, bod 24).

54. Závěrem soud shrnuje, že o krajní nouzi se v posuzované věci nejednalo, nebyly splněny její podmínky. Správní orgány prokázaly žalobci spáchání přestupku spočívajícího v překročení nejvyšší dovolené rychlosti o 43 km/h záznamem z rychloměru, který byl v souladu s ostatními podklady rozhodnutí, tj. oznámením přestupku a úředním záznamem. Žalobce vnášel pochybnosti do zjištěného skutkového stavu, ale svá tvrzení neprokázal a přenesené důkazní břemeno neunesl. Nebyly zjištěny žádné okolnosti vylučující odpovědnost žalobce. Soud neshledal v postupech městského úřadu a žalovaného namítané vady a napadené rozhodnutí shledal jako souladné se zákonem. Správní orgány zjistily skutkový stav v souladu se zákonem, vybraly správně právní předpisy, pod které jej subsumovaly a z toho vyvodily v souladu se zákonem skutkové i právní závěry, se kterými se soud ztotožnil. Proto soud žalobu zamítl jako nedůvodnou v souladu s § 78 odst. 7 s. ř. s.
55. Soud rozhodl o nákladech řízení v souladu s § 60 s. ř. s., podle kterého nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl na věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. V dané věci neúspěšný žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení (výrok III) a žalovanému v souvislosti s tímto řízením žádné náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly, respektive ani úhradu nákladů řízení nepožadoval, proto se mu náhrada nákladů řízení nepřiznává (výrok II).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku **je možno** podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od jeho doručení k Nejvyššímu správnímu soudu v Brně.

Olomouc 1. 3. 2024

JUDr. Martina Radkova v. r.
samosoudkyně